

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

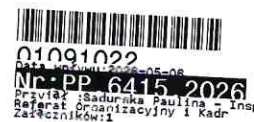
Poznań, dnia 28 kwietnia 2026 r.

Pan Konrad Koc
Wójt Gminy Bełchatów

Pan Rafał Furczyński
Przewodniczący Rady Gminy

Urząd Gminy
ul. Kościuszki 13
97-400 Bełchatów

Szanowny Panie Wójt! Szanowny Panie Przewodniczący!

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) z dużą radością przyjmuje wiadomość o przystąpieniu Gminy Bełchatów do Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej i serdecznie wita Gminę w zacnym gronie Gmin Członkowskich. Państwa decyzja o członkostwie w Związku przyczynia się do wzrostu znaczenia i siły samorządu terytorialnego na obszarach wiejskich oraz obrony interesów gmin wiejskich w Polsce.

W roku 1993 ZGWRP zapoczątkował swoją działalność w obronie żywotnych interesów gmin wiejskich. Jest on jedyną organizacją uprawnioną do reprezentowania interesów gmin z obszarami wiejskimi przed instytucjami Rządu i Parlamentu w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Związek podejmuje wszelkie inicjatywy i działania tam, gdzie są naruszane interesy gmin, nakładane nowe obowiązki bez odpowiedniego finansowania lub ograniczane prawa samorządu i samodzielność w zakresie wykonywania zadań własnych. Związek staje w obronie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, zabiegając o właściwy podział funduszy europejskich i krajowych na finansowanie modernizacji i rozwoju infrastruktury. Bez wspólnego działania gmin w formie Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej kształt samorządów wiejskich i ich finansowanie zapewne byłoby inne, podporządkowane silnym grupom nacisku ze strony Rządu i dużych miast.

Głównym źródłem finansowania zadań gmin wiejskich są subwencje i dotacje z budżetu państwa, a zasady ustalania ich wartości są określone ustawowo. Dlatego Związek uczestniczy m.in. w procesie opiniowania aktów prawnych w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także w parlamencie gdzie prezentuje własne stanowiska i opinie w sprawie zmian obowiązującego prawa i programów finansowania samorządów. Ponadto ZGWRP organizuje spotkania, konferencje, kongresy, webinaria oraz rozmaite akcje na rzecz obrony żywotnych interesów gmin wiejskich.

Do Związku należy 670 gmin – to już istotna siła, dzięki której możemy wspólnie walczyć o nasze sprawy. Wciąż jednak wiele samorządów wiejskich stoi z boku i nie włącza się do wspólnej pracy, często jednak korzystając z jej owoców. Różne są tego przyczyny, a naszym celem powinno być przyciągnięcie do naszego grona kolejnych gmin. Żywię nadzieję, że w tym zadaniu możemy na Państwa liczyć.

Jednocześnie zapraszamy przedstawicieli Gminy Bełchatów do aktywnego współuczestnictwa w bieżącej działalności naszej organizacji poprzez przesyłanie do Zarządu Związku własnych opinii i stanowisk, udział w spotkaniach i konferencjach organizowanych przez Związek, reprezentowania Związku w gremiach, komitetach, zespołach na szczeblu krajowym i regionalnym, utrzymywanie więzi z innymi członkami Związku.

W ramach podtrzymania dobrej relacji Zarządu i Biura ZGWRP z członkami Związku na adres mailowy Państwa Gminy będą wysyłane informacje z prac Związku. Możecie się również Państwo z nimi zapoznać na naszej stronie internetowej: www.zgwrp.pl, a także na www.facebook.com/zgwrp.

W imieniu Zarządu, jeszcze raz wyrażam radość z podjęcia przez Państwa Gminę decyzji o członkostwie w Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej i zachęcam do aktywnej współpracy.

Już teraz prosimy o zarezerwowanie terminu i zapraszamy do udziału w tegorocznym XL Zgromadzeniu Ogólnym Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, które planowane jest w dniach 17-18 czerwca 2026 r. w Jachrance koło Warszawy (szczegółowe informacje wkrótce).

Załączam również zestawienie, które w przejrzystej formie prezentuje wybrane aktywności i osiągnięcia Związku.

Z wyrazami szacunku

Aneta Kowalewska

Dyrektor Biura
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Załącznik:

Uchwała Zarządu ZGWRP potwierdzająca przyjęcie Gminy Bełchatów w poczet członków Związku oraz ustalona wysokość składki członkowskiej za 2026 r.

Uchwała nr III / 3 / 2026

Zarządu

Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 8 kwietnia 2026 r.

w sprawie
przyjęcia w poczet członków

Na podstawie § 10 ust. 3 Statutu ZGWRP uchwała się co następuje:

§ 1

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Bełchatów nr XXV/221/2026 z dnia 27 stycznia 2026 r. przyjmuje się w poczet członków Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 8 kwietnia 2026 roku

Gminę Bełchatów
(woj. łódzkie, pow. bełchatowski)

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Biura ZGWRP.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Jastrzębski

"NIC O NAS BEZ NAS"

Związek Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawową sferą aktywności Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGWRP) jest obrona gmin, poprzez udział w pracach różnych gremiów krajowych i zespołach problemowych. Przedstawiciele Związku biorą czynny udział w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisji sejmowych i senackich oraz szeregu instytucji rządowych związanych z rozwojem obszarów wiejskich.

Poniżej zaprezentowane zostały wybrane sukcesy w zakresie ochrony interesów gmin z obszarami wiejskimi, które wypracowali reprezentanci Związku.

SUKCESY I DOKONANIA

DZIAŁANIA

Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Pomysł ZGWRP protoplastą Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych

Inicjatywa Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej zmierzająca do ustanowienia gminnego bonu inwestycyjnego została wdrożona w życie w postaci Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL). Całkowity budżet programu wyniósł ok. 13 mld zł. Związek aktywnie zabiegał o ten program, argumentując, że pandemia najmocniej uderzyła w małe gminy, które utraciły znaczną część dochodów własnych oraz że gminy wiejskie mają ograniczony dostęp do środków inwestycyjnych z Unii Europejskiej. Związek tłumaczył również, iż inwestycje lokalne (np. w drogi, szkoły czy wodociągi) są kluczowe dla zatrzymania odpływu ludności ze wsi. Według danych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwa Aktywów Państwowych z 2021 r., gminy wiejskie – z RFIL – otrzymały łącznie ponad 5 mld zł, czyli ok. 40% całej puli środków programu. Wiele gmin, na konkretne projekty, otrzymało dofinansowania w wysokości od 1 mln zł do 5 mln zł.

Uzyskanie dodatkowego wsparcia na oświatę

Efektom lobbingu realizowanego m.in. przez ZGWRP były przyjęte przez rząd formy wsparcia, w postaci subwencji oświatowej i uzupełniającej (tzw. kroplówka edukacyjna). W 2024 i 2025 r. rząd zwiększył tzw. część oświatową subwencji ogólnej dla gmin o ok. 8 mld zł (dla całego kraju). Dla gmin wiejskich oznacza to wzrost o ok. 7–12% rocznie. Efektem zabiegów czynionych m.in. przez ZGWRP jest uruchomiona dodatkowo, od 2023 r., subwencja uzupełniająca dla nauczycieli przedszkoli i oddziałów przedszkolnych.

Dodatkowe środki z rezerwy na drogi gminne

W lipcu 2025 r. ogłoszono, że 220 mln zł z rezerwy subwencji ogólnej zostanie przekazane, m.in. gminom z obszarami wiejskimi na wsparcie inwestycji drogowych – budowy, przebudowy, remontów dróg publicznych. Jest to również efekt zabiegów czynionych m.in. przez ZGWRP.

Napływ pieniędzy do gmin wiejskich w związku z ochroną ludności

W październiku 2025 r. ZGWRP opracował i przekazał opinię do projektu uchwały w sprawie zmiany Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 – wskazując m.in., że w proponowanym kształcie program zagraża efektywnemu wydatkowaniu środków przez gminy. Związek zajął również (18 czerwca 2025 r.) stanowisko odnoszące się do projektu rozporządzenia w sprawie utrzymywania zasobów ochrony ludności przez właściwe organy. Aktywny udział przedstawicieli Związku w pracach nad przepisami określającymi funkcjonowanie systemu ochrony ludności spowodował skierowanie środków finansowych do gmin wiejskich.

Zwiększona pula środków dla gmin wiejskich na kanalizację i wodociągi

W ramach działania B3.1.1 „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich” Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), które obejmuje budowę, rozbudowę lub modernizację systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, przewidziano pomoc dla gmin wiejskich, w wysokości do 100% kosztów kwalifikowalnych. Przy czym maksymalna kwota wsparcia na przedsięwzięcie dla jednej gminy wynosi 5 mln zł. Na skutek interwencji ZGWRP całkowita pula środków na te zadania zostanie podwojona i będzie sięgać blisko 2 mld zł.

Wspólny front w sprawie „Sprawiedliwego ROP-u”

We współpracy i w porozumieniu z Unią Metropolii Polskich i Związkiem Miast Polskich utworzony został wspólny front w zakresie założeń do ustawy o rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP). Wspólne stanowisko w tej materii zostało zaprezentowane Anicie Sowińskiej, Wiceminister Klimatu i Środowiska, kierownictwu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz producentom. Procedowany projekt ustawy zawiera postulaty strony samorządowej ujęte w propozycji noszącej tytuł „Sprawiedliwy ROP”. Przedstawiciel Związku wielokrotnie przedstawiał nasze stanowisko i oczekiwania związane z ROP podczas debat w najważniejszych dziennikach („Rzeczpospolita”, „Dziennik Gazeta Prawna”), czasopiśmie branżowych oraz na posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

Ustawa wiatrakowa” z postulatami ZGWRP, ale bez podpisu Prezydenta RP

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej uwzględnił w tzw. ustawie wiatrakowej postulaty ZGWRP w zakresie lokalizowania elektrowni wiatrowych. Niestety ustawa nie zyskała akceptacji Prezydenta RP. Wobec czego Związek, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Energetyki Wiatrowej, podjął pracę na rzecz możliwości dalszego rozwoju energetyki wiatrowej w obowiązujących realiach prawnych.

Zmiana „ustawy czystościowej” i uwzględnione postulaty ZGWRP

W opublikowanym projekcie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Ministerstwo Klimatu i Środowiska uwzględniło część wniosków i postulatów ZGWRP. Ale projekt, będący obecnie w fazie opiniowania i uzgodnień resortowych zawiera także inne propozycje rozwiązań – niekoniecznie korzystnych dla gmin. Stąd też reprezentanci ZGWRP uczestniczą aktywnie w procesie kształtowania ostatecznego projektu ustawy.

Wspieranie wyodrębnienia gmin: Grabówka i Szczawa

Przez kilka lat ZGWRP wspierał inicjatywy zmierzające do wyodrębnienia się lokalnych społeczności i uzyskania przez nie statusu gminy. Działania przedstawicieli Związku przyczyniły się do uzyskania samodzielności prawnej Grabówki i Szczawy w ramach struktur administracji publicznej od 2025 r.

Ruszyły prace nad modyfikacją przepisów dotyczących zmiany granic gmin

Staraniem ZGWRP rozpoczęte zostały prace nad modyfikacją przepisów dotyczących zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego. Związek przedstawił własny projekt ustawy w tym zakresie, będący podstawą obecnie toczących się zmian legislacyjnych. Pod egidą Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego powołany został specjalny zespół, w skład którego wchodzi także przedstawiciele ZGWRP. Zadaniem zespołu jest wypracowanie najlepszych rozwiązań regulujących kwestię zmian granic gmin.

Webinaria – warsztaty i szkolenia dla samorządów

Wspierając gminy członkowskie w działaniach, mających na celu podnoszenie profesjonalizmu pracowników samorządowych, Związek uruchomił webinaria tematyczne cieszące się sporą popularnością wśród pracowników urzędów gmin. W tych działaniach mieścił się również szereg spotkań online realizowanych w ramach Forum Skarbników Gmin Wiejskich. W latach 2021–2025 odbyło się łącznie 39 webinarium organizowanych przez ZGWRP. Zgromadziły one w sumie ponad 8000 uczestników.

Zaangażowanie reprezentantów ZGWRP w prace i projekty organizacji międzynarodowych

Zaangażowanie przedstawicieli ZGWRP w działania Europejskiego Komitetu Regionów daje Związkowi możliwość oddziaływania na politykę Unii Europejskiej w odniesieniu do obszarów wiejskich. Związek nieustająco współpracuje też z organizacjami skupiającymi samorządy europejskie, takimi jak ALDA i CLRAE.

Kobiece Forum Samorządowe

Z inicjatywy Pani Anny Grygierek, Wiceprzewodniczącej Zarządu ZGWRP i pod egidą Związku, organizowane są spotkania liderki samorządowych, stanowiące ciekawe forum dyskusyjne, służące rozwiązywaniu spraw samorządowych z perspektywy kobiet.

